

Meerjarenplan 2024-2027

Speeltuinwerk Limburg

Speeltuinwerk Limburg
Munsterstraat 61
6041 GA Roermond
0475-310233
info@speeltuinwerklimburg.nl
www.speeltuinwerklimburg.nl

provincie limburg

Voorwoord

Voor u ligt het meerjarenplan van Speeltuinwerk Limburg voor 2024-2027.

Met de titel "Overall samen buiten spelen" geeft Speeltuinwerk Limburg in dit meerjarenplan uiting aan haar doelstelling om in stevige samenwerkingen alle Limburgse kinderen dagelijks buiten te laten bewegen en (be)leven. Maar tevens oog te hebben voor de maatschappelijke functie van het buiten spelen voor jong en oud.

Speeltuinwerk Limburg is een door de Provincie Limburg erkende Maatschappelijke Organisatie. Limburg maakt een positieve uitzondering ten opzichte van andere provincies in de waarde die zij hecht aan organisaties die tot doel hebben de samenleving te ondersteunen. Speeltuinwerk Limburg is zich bewust van de verantwoordelijkheid die deze bijzondere toekenning met zich meebrengt en stelt zich ten doel die waarde in het werk terug te laten zien door maatschappelijke resultaten. Met dit meerjarenplan sluiten we aan bij het hernieuwde provinciale kader "Samen leven en Bestaanszekerheid".

In dit kader zijn vijf doelen geformuleerd. Deze zijn:

- Terugdringen van de armoede en laaggeletterdheid
- Leefbare en veilige wijken en dorpen
- Een jeugd die veilig, kansrijk en gezond opgroeit
- Het vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin
- Een gezonde Limburger die meer sport en beweegt

Speeltuinwerk Limburg heeft vanuit haar kerntaak, en het feit dat zij een vereniging van speeltuinen is nauwe banden heeft met een hecht netwerk van laagdrempelige voorzieningen in wijk en buurt, met al deze doel raakvlakken. Hiermee behoort SpeL tot één van de organisaties die gerekend wordt tot de basisinfrastructuur 2025 e.v. van de Provincie Limburg.

Buiten spelen laat zich echter niet gemakkelijk weergeven in resultaten. Het feit dat buiten spelen in de huidige tijd onder druk staat, wordt vaak gemeten in uren schermtijd of buitenschoolse activiteiten. Toch is het belang van buitenspelen gemeengoed.

Dat maakt ons werk belangrijk; dat maakt onze vrijwilligers nog veel belangrijker. Mensen die zich - vaak jarenlang en belangeloos - inzetten voor speelruimte, hebben daaraan zelf een plezierige hobby en een leuk netwerk, maar geven tegelijk kansen aan een nieuwe generatie die vitaal zijn voor de toekomst.

Speeltuinwerk Limburg wil door (vrijwilligersteams van) speeltuinen en speelinitiatieven te ondersteunen, het buiten spelen en buiten zijn voor alle kinderen in Limburg mogelijk maken: Elk kind, elke dag! We doen dit echter niet solistisch maar in een actief netwerk met onze collega maatschappelijke organisaties, Jantje Beton en gemeenten. De basis voor Speeltuinwerk Limburg is onze betrokkenheid bij onze leden die al vele decennia de basis vormen voor het buitenspelen in de Limburgse dorpen, buurten en wijken. Zij zijn het ook die als eersten veranderingen signaleren bij de kinderen en hun directe leefomgeving. Signalen die steeds belangrijker worden.

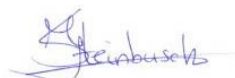
Met dit meerjarenplan zullen we namens Speeltuinwerk Limburg inzichtelijk maken waar we ons de komende meerjarenperiode voor willen inzetten.

Roermond, november 2024

Namens bestuur van Speeltuinwerk Limburg

Gerard IJff, voorzitter

Ilona Steinbusch, secretaris

Inleiding

Buiten spelen is een waardevol onderdeel van opgroeien en de ontwikkeling van kinderen. En tegelijk is het buiten spelen en buiten zijn van kinderen van maatschappelijk belang: voor henzelf, voor buurtgenoten, de leefomgeving en de buurt.

Ondanks dat de waarde van buiten spelen door iedereen wordt onderschreven, wordt realisatie van deze doelstelling steeds complexer. Dat ligt niet enkel in het samenkomen van gebieden techniek, fysieke veiligheid, creativiteit, pedagogiek en educatie in één werkveld. Vooral de drempel die schijnbaar genomen moet worden voordat kinderen buiten spelen, speelt parten. Ook de sociale veiligheid van de speelomgeving en het aanbieden van alternatieven speelt een steeds belangrijkere rol.

Dat maakt het des te meer bijzonder dat zoveel Limburgers als vrijwilliger bijdragen aan het aanbieden van veilige speelmogelijkheden in de buitenruimte. In beheer of onderhoud, als initiatiefnemer of bestuurder: honderden mensen zetten zich dagelijks in de gehele provincie in.

Speeltuinwerk Limburg wil hen daarin ondersteunen. In raad en daad en met op maat geleverde diensten. Geen speelplek is immers hetzelfde. Vrijwilligers zijn zich daarbij lang niet altijd bewust van wat hun inzet betekent voor het welzijn en welbevinden van de kinderen, de buurt, de wijk. En uiteraard beleven ze zelf ook plezier aan hun werkzaamheden en zullen ze door hun werk anderen inspireren om ook de stap te maken vrijwilligersactiviteiten op te pakken. Dit geeft ieder kansen om zich betrokken te voelen in zijn of haar directe leefomgeving en belangrijk te zijn.

Goede speelruimte geeft bouwstenen aan kinderen om op te groeien met meer kansen. Noodzaak dus om diegenen die over buiten spelen gaan daarin mee te nemen. Indirect, zodat er ruimte wordt gegeven aan speelplekken en initiatieven, maar ook direct door te informeren en te ondersteunen in beleidskeuzes rondom spelen. Gemeenten, welzijnsorganisaties en bijvoorbeeld ook scholen zijn daarbij belangrijke stakeholders.

Speeltuinwerk Limburg wil haar wens om het buiten spelen voor iedereen mogelijk te maken, een vanzelfsprekend laten worden. Buiten spelen maakt vele Limburgers gelukkiger en vitaler in hun leefomgeving en geeft de jeugd van nu een basis mee die zij voor zichzelf, maar ook weer voor anderen ten goede kunnen laten komen. Naast inzet van vrijwilligers, gemeenten en andere maatschappelijke organisaties willen we ook steeds nadrukkelijker inzetten op het realiseren van landelijke projecten met deze doelstelling in Limburg om zo een bijdrage te leveren aan veilige en leefbare wijken en buurten. Hiermee leveren we ook een bijdrage aan het signaleren en adequaat aanpakken van symptomen van armoede, honger, huiselijk geweld en pestgedrag. Uitgerekend de lokale speelvoorziening is de meest laagdrempelige voorziening waar dergelijke signalen zichtbaar worden.

Inhoud

Voorwoord	1
Inleiding.....	2
1. Speeltuinwerk Limburg	4
Organisatie	4
1. Bestuur	4
2. Consulente(n):	4
3. Vrijwilligers:	4
Samenvatting.....	5
Buiten Spelen en de Maatschappij.....	5
Spelen bereikbaar maken.....	6
Nabijheid en ondersteuning.....	6
Communicatie en vindbaarheid	7
Samenwerken.....	8
1 Trends en ontwikkelingen	9
Buiten spelen in beweging	9
Het nieuwe spelen.....	10
2 Visie en Missie	11
Speeltuinwerk Limburg op koers.....	11
2.1 Visie en Missie	11
Missie.....	12
Visie	12
2.2 Strategie	12
3 Projecten van Speeltuinwerk Limburg	14
1. Advies en ondersteuning.....	14
2. Informatie, overdracht en PR.....	15
3. Bruggenbouwers en samenwerking.....	15
4. Gebiedsontwikkeling en leefbaarheid.....	15
5. Gemeenten.....	16
4 Begroting	17

1. Speeltuinwerk Limburg

Speeltuinwerk Limburg is een vereniging die door Provincie Limburg erkend is als organisatie van Maatschappelijk Belang. De organisatie bestaat uit een bestuur van vrijwilligers en een team van medewerkers. Er zijn 60 (speeltuin)leden aangesloten bij Speeltuinwerk Limburg.

Organisatie

Speeltuinwerk Limburg bestaat in 2024 uit de volgende personen:

1. Bestuur

- Dhr. G. Ijff, voorzitter
- Mw I. Steinbusch, secretaris
- Dhr. R. van Bakel , penningmeester
- Dhr. J. Burgers, lid

2. Consulenten:

- Sabine van Doorn (tot 1-9-2024)
- Alita Heijen (vanaf 1-9-2024)
- Eric van den Broek
- Nicole van Thiel

3. Vrijwilligers:

- Provinciaal: 4 personen
- Lokaal: ca. 2.200 personen (ongeveer 40 per aangesloten lid)

Samenvatting

Speeltuinwerk Limburg bestaat meer dan 40 jaar. In die jaren is de organisatie bij haar standpunt gebleven, om het buitenspelen te blijven stimuleren, en toch uitermate goed meebewogen in de dynamiek van de tijd. Was veertig jaar geleden het vrij buitenspelen in de openbare ruimte gemeengoed, anno 2024 is het ondoenlijk om een balspel te spelen op de straat, kan en mag je geen rovertje spelen of hutten bouwen in de gemeentelijke groenvoorziening en wordt het gezellig chillen met vrienden of vriendinnen al gauw als intimiderend en overlast veroorzakend ervaren.

Genoeg werk aan de winkel dus om te komen tot een offensief ten faveure van het buiten spelen! De ambitie van SpeL is tomeloos maar tevens het besef dat dat niet alles tegelijkertijd kan. In dit meerjarenplan geven we aan waar de speerpunten komen te liggen in de periode 2024-2027.

Buiten Spelen en de Maatschappij

Het belang van buiten spelen is gemeengoed. Buiten spelen laat kinderen groeien. Kinderen ontwikkelen zich tijdens buiten zijn en door het buiten spelen op allerlei vlak: vrienden maken, problemen oplossen, voor jezelf opkomen, jezelf lichamelijk uitdagen, teamwork, alert zijn mbt (verkeers)veiligheid, het komt allemaal aan bod en draagt bij aan de positieve gezondheid van kinderen. Spelen is leren leven in het klein. Speeltuinwerk Limburg vindt dat Buiten Spelen voor ieder kind vanzelfsprekend zou moeten zijn.

In de praktijk blijkt dat dit niet voor ieder kind geldt. Daarin hebben sociale en geografische omgevingsfactoren een duidelijke rol. Opvallend is dat buiten spelen op zichzelf juist ook een sociale en geografische rol heeft.

Als trefpunt van kinderen, verwordt een speelplek ook snel een trefpunt voor anderen in de wijk of het dorp. Mensen komen elkaar tegen en maken gebruik van dezelfde voordelen van de speelplek, zoals die voor de kinderen gelden. Speeltuinwerk Limburg hecht veel waarde aan de maatschappelijke functie van Buiten Spelen en Buiten zijn. Wijken waar veel buiten wordt gespeeld worden door bewoners ervaren als prettige leefruimte; het welbevinden in de buurt gaat omhoog en daarbij is jong en oud gebaat. Een positieve situatie die wij graag stimuleren door op lokaal niveau nieuwe speeltuinen en speelinitiatieven te ondersteunen.

Gelukkig zijn er er vele burgers en organisaties die buiten spelen belangrijk vinden. Naast de genoemde leden van Speeltuinwerk Limburg kan genoemd worden de uitspanningen die Limburg rijk is waar ook een speeltuin bij aanwezig is, de vele campings en recreatieparken waar ook vaak prachtige speelvoorzieningen zijn te vinden, de recreatieve voorzieningen met – ook – speelvoorzieningen zoals een mountainbike parcours, een publiek toegankelijk zwembad, een kinderboerderij, een informele speelweide in een natuurgebied en ga zo maar door. Maar denk ook aan de synergie die kan ontstaan tussen het buitenspelen en de niet-prestatieve sportbeleving die vaak omschreven wordt als breedtesport.

De afgelopen jaren hebben ook veel burgerinitiatieven gebruik gemaakt van de expertise van Speeltuinwerk Limburg om buitenspelen in hun wijk of buurt mogelijk te maken. Als lokale partner leggen we – liefst samen met de welzijnsinstelling - verbindingen tussen alle betrokken partijen en zoeken financiering bij landelijke fondsen dan wel de Euregio, waardoor een idee van een groep burgers, werkelijk kan worden gerealiseerd.

Spelen bereikbaar maken

De ervaring van de afgelopen jaren heeft ons geleerd dat spelen voor kinderen bereikbaar is, als de volwassenen om hen heen dit bieden. Uiteraard spreken wij dan over ouders en (professionele) opvoeders, maar even zo over beïnvloeders en beslissers binnen overheid en onderwijs, gemeenteambtenaren en medewerkers van welzijnsorganisaties. Voorkomen moet echter worden dat deze volwassenen gaan discussiëren wat leuk is voor onze kinderen. Anno 2024 weten kinderen van jong tot oud wat hen stimuleert en waar zij behoefte aan hebben. Creativiteit en realiteit is vaak verrassend goed ontwikkeld bij onze jeugdige deelnemers en tegelijkertijd is hun betrokkenheid bij de speelomgeving hun eerste ervaring met hoe de lokale democratie werkt. Een ervaring die zij hun hele leven meedragen.

Door vernieuwing van de website is voor de doelgroepen duidelijk geworden wat wij voor hen kunnen betekenen. Wij zijn in gesprek gegaan met gemeenten en burgerinitiatieven en hebben ons beleid uit de periode 2021 – 2024 verscherpt met de focus op speeltuinen, gemeenten en burgerinitiatieven. Dit is echter niet voldoende. In dit meerjarenplan willen we doorgroeien naar nog meer doelgroepen zoals mensen met de fysieke of lichamelijke beperking, kinderen en vrijwilligers met een niet-westerse achtergrond, of stakeholders in een wijk of buurt. Daarnaast bestaat het besef dat spelen niet begint op 4-jarige leeftijd en eindigt op 12-jarige leeftijd. Specifieke voorzieningen voor de allerkleinsten (0 tot 4 jaar) en de overgang van kind naar puber (12 tot 16 jaar) behoren tot onze ambitie.

Bij de vertaling van buitenspelen naar het werkveld van de “makers”, blijkt pas haar complexiteit. Technische factoren als veiligheid en techniek, gaan hier vloeiend samen met pedagogische en sociologische zaken. Als voorbeeld: een afschrijf termijn van jaren, strookt niet met de voorkeur voor uitdaging en afwisseling bij kinderen in de groei.

Speeltuinwerk Limburg rekent het tot haar taak om bij deze afwegingen partijen samen te brengen met haar expertise en advies en daarbij een objectieve rol te vervullen. De afgelopen jaren hebben we diverse kennisdagen georganiseerd, waarbij complexe vraagstukken aan bod zijn gekomen. In de komende meerjarenperiode zullen wij deze kennisdagen voort blijven zetten.

We versterken een nieuwe generatie Limburgers, door hen ruimte te geven zich te ontwikkelen tot de heldere denkers en fitte doeners bij wie Limburg straks in goede handen is. Dit doen we onder andere als lokale partner die initiatiefnemers in het proces begeleidt. Eén van de eerste stappen hierin is begeleiding van kinderinspraak, zodat de jongsten van Limburg werkelijk een stem krijgen bij de inrichting van speelruimte.

De afgelopen periode zijn we gestart om onze dienstverlening verbeteren en hiermee additionele inkomsten te verwerven. Dit blijven we doen door verdere professionalisering van onze organisatie en door het uitbreiden van een flexibele uren inzet indien extra capaciteit benodigd is. Voor projecten in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties, met externe financiering, zullen we externe projectaanvragen indienen.

Nabijheid en ondersteuning

Speeltuinwerk Limburg wil het buiten spelen mogelijk maken, door ondersteuning te geven aan de mensen die betrokken zijn bij speelplekken. Vrijwilligersteams of – besturen van speeltuinen,

burgerinitiatieven rondom buiten zijn en buiten spelen, instellingen – scholen of kinderopvang- die het buiten spelen willen inbedden in hun programma.

Het begeleiden van vrijwilligers heeft daarbij een dubbele functie: niet alleen stellen zij door hun werk de maatschappelijke functie van spelen voorop, ook door hun rol als vrijwilliger zijn mensen meer betrokken en verbonden met hun leefomgeving. Hierdoor wordt samenredzaamheid bevorderd. In de koers van de Sociale Agenda, zoals de Provincie die heeft geformuleerd, is dit een uitgesproken ambitie.

Als regisserende instantie van de betrokken partijen zijn de gemeenten in de provincie cruciaal: hun standpunten ten opzichte van spelen en de vertaling daarin naar ambtelijke uren inzet, budget of participatiebeleid. Speeltuinwerk Limburg ziet dan ook een taak in het vormen van een netwerk waarvan gemeenten gebruik kunnen maken of zelfs deel kunnen zijn, om zo het speelruimtebeleid en de uitvoering daarvan in de Openbare Ruimte het belang te laten krijgen dat het verdient.

Als partner is het voor ons mogelijk aan te sluiten met maatwerkadvies in raad en daad. De werkvelden die in het buitenspelen bijeenkomen, worden meegenomen in het advies of de ondersteuning. In gevallen waar met een enkel advies de goede weg wordt gevonden zijn we even betrokken, als bij initiatieven die langduriger ondersteuning behoeven. We willen zowel aansluiten bij advies over uitvoering, als over beleidskader, maar telkens blijft het uitgangspunt dat in het maatschappelijk ontmoeten het kind centraal staat.

Communicatie en vindbaarheid

Gerichte communicatie over onze dienstverlening is een blijvend thema binnen onze organisatie. Door optimalisatie van de huidige middelen en ontwikkeling van nieuwe middelen, blijven we voor de verschillende doelgroepen helder maken wat we voor hen kunnen betekenen.

Gerichte communicatie sluit naadloos aan op de adviesvraag van specifieke doelgroepen en maakt het voor beide partijen werkbaarder om te komen tot een goed inzicht in de samenwerking en het eindresultaat. Voor deze gerichte benadering kiezen we kanalen in de vorm van projecten, acquisitie of netwerkcontact, maar ook de bredere digitale weg van internet en social media. Hiermee leggen we de dienstverlening zo dicht mogelijk bij de aanvrager, waardoor het gemakkelijker is efficiënt te antwoorden. Gerichte benadering is met name van belang in de communicatie met gemeenten. Gemeenten vormen de spil in de relatie met onze doelgroepen.

In onze werkwijze zullen onderstaande componenten van onze Missie de basis zijn:

- Buiten Spelen en Bewegen;
- Vanuit het kind geredeneerd;
- We werken faciliterend, niet bevoogdend;
- We geven nadruk aan het ontmoeten en verbinden.

Samenwerken

Projectmatig zullen we samenwerkingen aangaan met samenwerkingspartners die concreet ondersteuning willen geven aan projecten die de buitenspelen stimuleren. We denken dan aan de volgende organisaties.

Maatschappelijke organisaties

De insteek voor deelname van SpeL aan het Maatschappelijk Netwerk Limburg (MNLI) is dat door samenwerking er verbetering plaatsvindt aan meer Buiten Spelen en buiten zijn. Resultaten kunnen zijn: bekendheid geven aan het werken te de jeugd, kracht toevoegen aan de belangen van de gezamenlijke maatschappelijke organisaties, vrijwilligerswerk promoten of samen een kennisuitwisseling of een evenement van de grond krijgen.

Landelijke partners en onderwijs

De samenwerking met partners “van buiten” in het kader van speelruimte verbetering of ter ondersteuning van het spelende kind anderzijds zien we als kansen voor deze meerjarenperiode. In dat kader bestendigen we onze vruchtbare samenwerking met Jantje Beton. De afgelopen periode hebben we een bijdrage geleverd aan het Project Gezonde Schoolpleinen met Jantje Beton. We hebben gemerkt dat basisscholen behoefte hebben aan een opwaardering van hun schoolplein. Door dit project kan in deze behoefte worden voorzien. De ervaring leert echter ook dat voor de basisscholen het onderhoudsprogramma en de daarbij behorende eigen financiële middelen leidend zijn voor de school. Vanuit dit gegeven kan SpeL – indien gewenst – daarbij haar expertise en netwerk met bijvoorbeeld IVN of het Waterschap inzetten.

Om een verbeteringslag te maken op bestaande speelplekken, is SpeL de afgelopen periode gestart met het Project SpeelplekOntwikkeling. Deze plannen dragen een samenwerking met dorpsraden en gemeenten in zich en passen naadloos bij het programma vitale buurten en kernen van de Provincie Limburg. Dit project loopt de komende periode waarbij vanuit SpeL de samenwerking gezocht wordt met VKKL.

In 2023 hebben we de realisatie van een speelvoorziening in de wijk Keent in Weert mede vormgegeven. Naast het IVN was SpeL mede projectleider voor dit project, dat gefinancierd werd door Jantje Beton en de gemeente Weert. Deze samenwerking werd als zeer waardevol en leerzaam ervaren en geeft aan hoe we op lokaal niveau een verbeteringslag kunnen realiseren die naast het buiten spelen ook de sociale cohesie in de buurt versterkt.

1 Trends en ontwikkelingen

Je hoeft geen wetenschapper te zijn om aan te kunnen voelen dat buiten spelen goed voor je is en het is vooral ook heel erg leuk! Wanneer de wetenschap zich waagt aan onderzoek naar spelen, wordt het aangetoond: elke euro die wordt geïnvesteerd in buiten spelen, verdient de maatschappij ruimschoots terug in latere kosten. (*TNO, 2012, Buiten spelen loont*) Spelende kinderen laten zelfs de huizenprijzen in de wijk stijgen.

Buiten spelen in beweging

De Nederlandse bevolking heeft te maken met vergrijzing en tegelijk ontgroening. Deze landelijke trend wordt in Limburg gecombineerd tot “krimp”, het afslanken van het bevolkingscijfer in de provincie als totaal.

Minder kinderen in Limburg maakt bij het demografisch rekenen met voorzieningen voor deze groep al snel helder, dat cijfers leidend mogen zijn. Minder scholen, minder speelruimte, fusie van sportclubs. Cijfers gaan dan boven pedagogische wensen, school in de buurt, behoud van speelruimte en sporten in eigen wijk of dorp.

Individualisering van de maatschappij lijkt een verworven recht, maar kent pas luxe als je dit kunt kiezen op momenten dat jij dat wil en mag terugvallen op saamhorigheid op een ander moment. Teruggeworpen zijn op jezelf is niet de bedoeling van deze trend, maar heeft wel indirect bijgedragen aan het afkalven van noaberschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid, en is voor veel mensen wel de waarheid.

Dat maakt niet alleen het aantal vrijwilligers voor ondersteuning van buiten spelen minder, maar het is ook een leefstijl waarin kinderen deze buurtsaamhorigheid niet leren kennen. Bij het verliezen van buurtcohesie weegt de rol van ouders steeds zwaarder. Buiten spelen doet een aanslag op tijd die er gevoelsmatig niet is. Als ouders daarmee worstelen, komen steeds minder kinderen buiten. Als er geen kinderen buiten zijn, blijven de anderen ook binnen. De sociale controle van de kinderen onderling en daarbij horende aantal ouders is dan ver gedaald. Ook kan het verantwoord buiten spelen leiden tot een stukje rust bij de ouders waardoor zij in staat zijn te reflecteren over hun eigen thuissituatie. Dit speelt voor elke Nederlander maar zeker ook voor onze inwoners met een niet-Nederlandse herkomst zoals bijvoorbeeld vluchtelingen uit Oekraïne of niet-westerse landen.

Het uitgebreide assortiment aan mogelijkheden van spelen binnenshuis is legio. Hiermee worden de problemen uit bovenstaande alinea's omzeild en niet opgelost. Zo voeden we echter een generatie op die het moet gaan stellen zonder de positieve uitwerking van het buiten spelen.

Het belang van sociale cohesie en – misschien wel het allerbelangrijkst- de gezelligheid ervan, is toch iets waar de overgrote meerderheid van de bevolking achter wil staan. Getuige ook de ontwikkelingen op maatschappelijk vlak. Reden te meer om het buiten spelen een warm hart toe te dragen.

De gesignaleerde trend van vergrijzing en ontgroening biedt ook unieke kansen om de speelvoorziening niet alleen in te richten voor de kinderen maar ook om mogelijkheden te creëren voor senioren om het bewegen bij hen te stimuleren. Zo kunnen jong en oud elkaar stimuleren in een gezonde, maar vooral ook sociale, leefstijl. Maar er is meer!

Het nieuwe spelen

Spelen in de buitenlucht kent tegenwoordig prachtige trends. En ondanks een afname van buitenspelers, blijft het spelen innoveren. Wellicht als tegenhanger voor de afname, met als doel mensen toch over de streep te trekken.

Zo ziet natuurlijk spelen er avontuurlijk uit. Het geeft een groenbeleving en er wordt omgegaan met natuurlijke materialen, hout zand en water. Ook scholen tonen steeds meer lef om deze vorm van spelen in huis te halen, omdat ze de meerwaarde ervan zien.

Passend in de trend van de tijd is buiten spelen als dagje uit ook helemaal van nu: quality time in een (al dan niet commercieel) speelpark beleven. Een omgeving die veilig is en waar de opvoeder ook de gewenste rust kan vinden door aanbod van faciliteiten.

Burgerinitiatieven nemen in hun eigen straat of buurt het voortouw voor een eigen speelplek. Hanteerbaar in hun beheer en naar de wensen van de omwonenden. Maar daarnaast ook door het aanbieden van een aantrekkelijk sport- en spel programma. Lokaal en overzichtelijk. Speeltuinwerk Limburg maakt geen keuze in de verschillende vormen van buiten spelen maar laat de keuze over aan de gebruikers van de speelvoorzieningen, vaak jongeren maar ook volwassenen of senioren.

In de moderne tijd vervagen grenzen tussen domeinen steeds meer en zoeken we de integraliteit op onder het motto dat het geheel, meer is dan de som der delen. Zo ziet SpeL inhoudelijk mogelijkheden tot samenwerkingen met het – vaak gemeentelijke - domein van de breedtesport, zien we kansrijke mogelijkheden om samen met het huis voor de kunsten een gevarieerd aanbod te ontwikkelen, waarbij kunst en cultuur en spelen elkaar ontmoeten, en denken we dat samenwerking met VKKL en wijk- dorpsraden kan leiden tot meer levendigheid in de directe woonomgeving. De komende jaren zal SpeL kansen die zich voordoen actief ondersteunen en daar waar wij kansen zien deze ook bespreekbaar maken.

Speeltuinwerk Limburg op koers

Het bestuur van Speeltuinwerk Limburg heeft zich ten doel gesteld een lange termijn propositie te formuleren die lijn mag geven aan het werk en de taken van de maatschappelijke organisatie, kortom, koers te bepalen.

Daarbij hebben wij ons terdege gerealiseerd dat doelstellingen voor de toekomst onderhevig mogen zijn aan de tijd waarin ze staan. En – ondanks dat er veel goed werk te doen zal zijn- zijn we ons bewust dat de daadkracht bij de vrijwilligers, die de handen uit de mouwen steken, noodzakelijk is. Immers hun aantal groeit nog nauwelijks met de tijd.

Toch willen zij de opgebouwde expertise blijvend ter beschikking laten voor eenieder die het buiten spelen een warm hart toe draagt. Om dat te kunnen doen zijn stevige netwerken en efficiënte contacten obligaat.

Deze uitgangspunten hebben geleid tot herformulering van de missie en visie, zonder dat de ondergrond “buiten spelen” daarmee aan waarde verliest, sterker nog, wellicht krachtiger kan worden uitgezet.

Speeltuinwerk Limburg onderscheidt zich met de onderstaande kernwaarden:

- Wij zijn onafhankelijk
- Wij beschikken over een grote expertise
- Wij zijn laagdrempelig
- Wij hebben alles onder één dak van A tot Z: de allround specialist op het gebied van Buiten Spelen
- Wij zijn een betrouwbare partij en erkend als Maatschappelijke Organisatie door Provincie Limburg
- Wij beschikken over regionale c.q. lokale kennis
- Wij beschikken over een regionaal c.q. landelijk netwerk
- Wij hebben een bewezen bestaansrecht. Al bijna 40 jaar staan we klaar met raad en daad.

Op basis van een SWOT-analyse van onze organisatie zijn de volgende strategische opties vastgesteld:

- Wij zullen meer focus leggen op de benadering en samenwerking met gemeenten;
- Wij realiseren landelijke projecten binnen Limburg met subsidie van derden;
- Wij versterken het aanbod naar de primaire doelgroep; te weten speeltuinleden;
- Wij bereiken onze doelgroepen via zowel een directe als indirecte benadering.

2.1 Missie en Visie

Met een betere kennis van eigen positie en kunnen, heeft Speeltuinwerk Limburg er vertrouwen in haar werk van toegevoegde waarde te kunnen laten zijn. Spelen met als achterland ‘versterken

sociale cohesie' en 'levensgenot' zal voor alle deelnemers in ons netwerk een passende boodschap zijn, die aansluit bij de dynamiek van de komende jaren en tevens aansluiting vindt bij de Sociale Agenda van Provincie Limburg. We kiezen een professionele organisatie die de komende jaren verder professionaliseren.

Missie

Inwoners van Limburgse dorpen en steden, en met name de kinderen, moeten vrij en ongedwongen kunnen buitenspelen en bewegen. Hiermee draagt de SpeL-missie bij "aan een gezonden Limburger die meer sport en beweegt" (beleidskader 2024-2027 Samen Leven en Bestaanszekerheid).

Spelenderwijs zullen ze vriendjes maken en inwoners kunnen contacten leggen met buurtgenoten. Wij vinden het van belang dat kinderen opgroeien in een speelrijke, veilige en natuurlijke omgeving. SpeL ondersteunt en begeleidt de vele vrijwilligers en professionals van speeltuinen en speel- en beweegplekken. Dit sluit aan bij de ambitie van de provincie in deze periode zoals verwoord in het beleidskader 2024-2027 Samen Leven en Bestaanszekerheid, onderdeel leefbare en veilige wijken en dorpen.

De missie is opgebouwd uit de volgende basistaken:

- Buiten spelen en buiten zijn als verhoging van maatschappelijke welzijn;
- Speeltuin of speelplek staat telkens centraal in de ontwikkelingen en de werkzaamheden
- Motiveren van buiten spelen
- Faciliteren van buiten spelen
- Ondersteunen van maatschappelijk ontmoeten en verbinden

Visie

Wat we willen bereiken, is dat buitenspelen en bewegen voor eenieder heel vanzelfsprekend gaat worden en dat speelplekken toegankelijk, bereikbaar en veilig zijn voor alle inwoners. Onze kennis hierover delen met leden en andere betrokkenen op buitenspeel gebied.

2.2 Strategie

Door het formuleren van kernwaarden van de organisatie is bepaald hoe we zichtbaar willen zijn als organisatie. Daarin is opgenomen dat Speeltuinwerk Limburg onafhankelijk wil adviseren, grote expertise in zich draagt over buiten spelen, waarbij we onszelf willen zien als specialist van het buiten spelen: alle facetten van het buiten spelen onder 1 dak te vinden.

Benaderen van Speeltuinwerk Limburg moet warm voelen en laagdrempelig zijn. Dat mag vorm krijgen in betrouwbaarheid, maar ook in de aanwezigheid in de eigen met een eigen regionaal netwerk. Als laatste mag de 38 jaar ervaring gewicht in de schaal leggen.

De strategie die hierop is gebaseerd laat zien dat Speeltuinwerk Limburg

- Het samenbrengen van organisaties werkzaam binnen de provincie Limburg;
- Begeleiding van bestuursleden en medewerkers van de hiervoor genoemde organisaties;
- Organiseren van bijeenkomsten voor leden en niet-leden;

- Het behartigen van de belangen vangenden jegens derden;
- Het onderhouden van contacten met organisaties en overheden welke van belang zijn voor het verwezenlijken van het doel van de vereniging;
- Op de hoogte blijven van onderzoeken op het gebied van Speeltuinwerk en buitenspelen en buurtbeheer naar speelvoorzieningen binnen de door de provincie gegevens kaders (zie Onderzoek “Buitenspelen onder de Loep” van het Mullier instituten);
- Het verrichten van overige werkzaamheden die dienstig kunnen zijn aan het hiervoor omschreven doel in de ruimste zin van het woord.

Projecten en werkzaamheden zullen in de loop van het meerjarenplan telkens worden getoetst en geëvalueerd op hun inpasbaarheid op missie, visie en strategie. PR en Communicatie zal worden ingestoken op deze route.

3 Projecten van Speeltuinwerk Limburg

Het werk van Speeltuinwerk Limburg is ingedeeld in de volgende projecten.

1. Advies en ondersteuning
2. Informatie, overdracht en PR
3. Bruggenbouwers
4. Gebiedsontwikkeling en leefbaarheid
5. Gemeenten

1. Advies en ondersteuning

Bestaande en nieuwe initiatiefnemers die een speelplek exploiteren of op een andere manier vormgeven aan buiten spelen en buiten zijn, worden ondersteund en/of geadviseerd op aanvraag, welke voorziet in opleiding, informatie en verbinding van de vrijwilligers. Moderne vormen van burgerparticipatie, specifiek gericht op de leeftijd van de gebruiker, wordt door SpeL ontwikkeld en aangeboden.

Bij onze adviestaak richten we ons in deze meerjarenperiode op een verbreding in de leeftijdscategorie. Is de situatie anno 2024 nog zo dat we ons vooral richten op de leeftijdscategorie van 4 tot 12-jarigen. In de komende meerjarenperiode willen we kansrijke initiatieven, die een verbreding naar 0 tot 4-jarigen mogelijk maakt, ondersteunen. Daarnaast zullen we bezien of initiatieven naar de verbreding van de leeftijdscategorie van 12 tot 16-jarige tot de mogelijkheden kan behoren.

Tot slot ondersteunen we bestaande initiatieven die zoeken naar de synergie tussen het bewegen van senioren en dat van kinderen door middel van enerzijds specifieke beweegtoestellen voor senioren maar ook door een gericht aanbod van begeleiding bij de voorzieningen.

Deze werkzaamheden sluiten aan op het uitvoeringskader Sociale Agenda binnen de volgende programmalijnen:

- Vrijwilligers Kans op ontwikkeling en werk/ Vitaal meedoen
- Buiten spelen Opgroeien en ontplooiën

Steeds duidelijker ontstaat anno 2024 het beeld dat de speelvoorziening de meest laagdrempelige plaats is waar misstanden in de vorm van armoede en honger, ongewenst gedrag, huiselijk geweld en wellicht signalen van crimineel gedrag gesignaleerd worden. De vraag is echter wat met deze signalen gedaan wordt en kan worden. SpeL ziet het als haar taak om in de komende meerjarenperiode, in samenspraak met gemeenten en professionele instanties hier een werkbaar antwoord op te vinden waardoor, na het uitrollen hiervan bij onze leden, Limburg hopelijk een stukje veiliger en humaner zal worden. Oplossingen zijn er op lokaal niveau genoeg maar aan het signaleren en bespreekbaar maken schort het nog wel eens. SpeL denk hierbij een rol voor haar leden te zien die echter goed vormgegeven moet worden.

Uiteraard blijven we naast de nieuwe initiatieven onverminderd inzetten op kennisuitwisseling met onze leden. Te denken valt aan het aanbieden van EHBO-trainingen, wet- en regelgeving tbv de speelvoorzieningen en eventuele zwembaden, keuringen van speeltoestellen, groenbeheer, en bestuurlijke aansprakelijkheid.

In de komende periode richten we ons op de verbreding van de leeftijds categorieën, te beginnen met de 0-4-jarigen en aansluitend de groep 12-16-jarigen. In deze periode blijven we ons onverminderd inzetten voor het betrekken van kinderen met een fysieke of mentale beperking bij het inclusief spelen in onze speeltuinen. Daarbij schromen we niet om te leren van onze westerburen waarmee we contacten zullen intensiveren.

Onverminderd blijft de behoefte bestaan bij onze leden aan advisering en hulp bij het werven van subsidies en donaties. Wij zullen deze taak ook in de komende periode blijven continueren.

Ook constateren we dat er veel speelvoorzieningen zijn die een onderdeel zijn van een breder verdien model. Denk in dit verband aan de speelvoorzieningen bij campings, aan uitspanningen met een speelvoorzieningen en aan semi-commerciële initiatieven als kinderboerderijen of zwembaden met speelvoorzieningen. We gaan onderzoeken in hoeverre bij hen behoefte bestaat aan specifieke expertise bijeenkomsten om ook bij hen een kwalitatieve groei mogelijk te maken.

2. Informatie, overdracht en PR

Benadering van onze doelgroepen, informatie over onze dienstverlening en uitingen die buiten spelen motiveren en onderbouwen.

Daarnaast ontkomen we er niet aan om de kansen te gaan benutten die sociale media biedt bij het bereiken van de doelgroep en inzet die het spelen verder kan stimuleren.

3. Bruggenbouwers en samenwerking

Samenwerking en gezamenlijk optrekken vergroten de meerwaarde van het project voor de betrokken partijen, maar ook voor de doelgroep. In deze meerjarenperiode zullen projecten die reeds een traditie zijn geworden in de samenwerking met de collega (maatschappelijke) organisaties met enthousiasme worden voortgezet.

Daarnaast willen we concreet komen tot samenwerking met een of meerdere provinciale organisaties om te komen tot een breder product waarbij meerdere disciplines betrokken zijn. Concreet denken we aan IVN, VKKL, Huis voor de Kunsten, lokale en provinciale sportplatforms, JOGG, KBO, Provinciaal Platform Diversiteit. Uiteraard is belangrijk dat de liefde wederzijds is en niet bedreigend.

4. Gebiedsontwikkeling en leefbaarheid

Binnen het onderdeel gebiedsontwikkeling en leefbaarheid zal het buiten spelen en buiten zijn worden ondersteund bij partners, anders dan speeltuinen of publieke speelgrond. Hierbij valt te denken aan scholen, opvangorganisaties, zorginstellingen en hun partners of instellingen voor jeugd die buiten spelen een rol van belang willen toekennen. Ook binnen dit onderdeel bestaat de

mogelijkheid tot het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten indien meer structurele ondersteuning gewenst is.

Deze werkzaamheden sluiten aan op het uitvoeringskader Sociale Agenda binnen de volgende programmalijnen:

- Opgroeien en ontplooiën (Gezonde basisscholen voor de toekomst, project Speelplaats)
- Gezonde buurten (in overleg met Jantje Beton)

Geheel nieuw is de rol die de speelvoorziening kan spelen bij de klimaat adaptieve transitie van speelvoorzieningen in wijken en buurten. In nauw overleg met gemeenten en waterschap bezien we in hoeverre wij initiatieven kunnen ondersteunen en van een impuls kunnen voorzien. Hierbij kunnen we de doorgroei naar het avontuurlijk spelen dan ook een plaats bij geven al zal elk project of initiatief uniek zijn.

5. Gemeenten

Alle onderdelen van de openbare ruimte vereisen hun eigen expertise. Gemeenten zijn in geval van speelruimte vaak geldschieter en grondeigenaar én verantwoordelijk voor de inrichting. Ook beheer en onderhoud behoren in het overgrote deel van de gevallen in hun takenpakket. In de toedracht naar een beweeg-vriendelijke omgeving, maar ook binnen de Omgevingswet zal buiten spelen en bewegen haar plek krijgen.

Als subsidieverstrekker, vergunningverlener, grondeigenaar en gesprekspartner van de speeltuinen en andere speelinitiatieven is Speeltuinwerk Limburg graag in contact met de betrokken gemeente. Voor structurele ondersteuning biedt SpeL gemeenten de mogelijkheid om samenwerkingsovereenkomsten af te sluiten.

4 Begroting

Provincie Limburg heeft conform het Kader Maatschappelijke Organisaties 2021-2024 de erkenning van Speeltuinwerk Limburg als Maatschappelijke Organisatie van provinciaal belang verlengd.

Ter ondersteuning van en financiële onderbouwing van onze werkzaamheden is dit Meerjarenplan voorzien van een begroting, zoals in de voorwaarden voor subsidiëring beschreven staat. Een werkplan met de uitwerking van de projecten in 2021 is, voorzien van een begroting, reeds bij Provincie Limburg ingediend.

In de begroting is een heldere verdeling gemaakt tussen de project- en exploitatiesubsidie. Ook is inzichtelijk gemaakt voor welke projecten wij een aparte projectaanvraag bij de provincie hebben ingediend en welke projecten mogelijk worden gemaakt door een betaalde samenwerking.